

Franske Gaver

Gaver og gaveoverdragelse i levende live efter fransk ret

af Max Ulrich Klinker, advokat og avocat

Udsagnet "Frankrig er et dejligt land at bo i, men et dyrt sted at dø" passer desværre alt for godt. Også selvom man i 2007 – kort efter præsident Sarkozy blev indsat - med den såkaldte *TePa*-lov, som er en forkortelse for *Travail, Emploi et le Pouvoir d'Achat*, indførte betragtelige lettelser i visse skatte- og afgiftsforhold.

For Frankrig har fortsat – i modsætning til mange andre lande, og i særdeleshed i forhold til andre europæiske lande - høje arveafgifter. Så meget desto mere kan det være en dyrekøbt erfaring, hvis man ikke træffer sine forholdsregler. Hvis derimod ens formuesituation indrettes efter det faktum, at arveafgifterne er høje, behøver Frankrig ikke at være et dyrt sted at dø, fordi de franske afgifter kan reduceres betragteligt og somme tider endda helt undgås.

Som tillægsgevinst kan man med sådanne dispositioner ofte forhindre familiekonflikter, fordi der sker klar fordeling, og tillige sikre, at større aktiver kan forblive eller ende dér i familien, hvor det netop ønskes.

Vedrører franske retsforhold overhovedet mig? Er man fast bosat i Frankrig, er man underlagt franske arveregler. Det fremgår af Den generelle Franske Skattelov (CGI), at har man sit primære opholds- eller tilknytningsted i Frankrig, er Frankrig berettiget til at opkræve indkomstskat, og yderligere fremgår det af lovens § 750 om arveforhold, at såfremt en afdød havde sit primære opholds- eller tilknytningsted i Frankrig, skal der boskiftes efter fransk lov.

Er man bosat fx. i Danmark, men har et feriehus *résidence secondaire* i Frankrig, omfattes fast ejendom beliggende i Frankrig og dets kolonier af de franske skifte- og arveregler.

Skatteændringen

TePa-Loven medførte en ændring af § 784 i Den franske Generelle Skattelov (CGI), der giver mulighed for gaveoverdragelse mellem ægtefæller – uden afgifter. På samme måde som ved den enes død. Denne mulighed dækker behovet hos mange mennesker, især hvis familiens sammensætning er enkel (ingen børn eller kun fællesbørn) – omend, der som hovedregel stadigvæk skal finde et skifte sted. For familier med komplicerede forhold af den ene eller anden art, herunder også komplicerede formueforhold, åbnes der med *Tepa*-loven mulighed for at kunne give forholdsvis store gaver over en kortere periode end hidtil. Tidligere måtte man give gaver i Frankrig hvert 10. år, men siden *TePa*-loven i 2007 kan der gives gaver hvert 6. år og endda for et beløb på 156.974 Euros (2010). Når denne periode er gået, kan der på ny gives gaver. Derved kan arvelader på en periode af 18 år give tre gaver (i alt 470.922 Euros) i stedet for kun to – endda over 20 år. Giver man som ægtefæller, er gaverne det dobbelte. Desuden kan man med samme lovs § 790G overdrage til børn og børnebørn med op til 32.272 Euros (2010).

Lovgiver har derved villet give arvelader mulighed for at overføre i levende leve i et højere tempo end før. Set med danske øjne er dette måske ikke dynamisk nok. Men når man ved, at Frankrig er et konservativt sindet land med vægt på familien, er *TePa*-loven faktisk ret så opsigtsvækkende nytænkning.

Bemærk, at sådanne gaver kan anvendes samtidigt og uden skattemæssig indflydelse på andre gaver, typisk de såkaldte lejlighedsgaver – *présents d'usage*.

Lejlighedsgaver

Franske lejlighedsgaver er nemlig *ikke* underlagt beskatning. Men eftersom der ikke findes roser uden torne, skal gaven kunne defineres som en lejlighedsgave. Det kan være svært, men to pejlemærker kan man da styre efter: Sådanne gaver må kun gives ved visse lejligheder og de skal stå i forhold til gavegivers økonomiske formåen. Et bryllup, fødselsdage eller store familiebegivenheder m. m. kan være en glimrende lejlighed til at give en gave uden beskatning for gavemodtager. Omvendt vil gaver givet jævnlige, fx. hver måned – helt klart ikke kunne omfattes af begrebet. Med hensyn til kravet om, at gaven ikke må overstige gavegivers økonomiske forhold, er grænsen flydende, og kun retspraksis viser os rækkevidden. Til illustration kan nævnes en fransk appelretsdømme tilbage fra 2002 (CA, Paris 11. april 2002), hvor en gave på 15.000 Euros (givet juleaften) ikke kunne anses som værende for høj, i det gavegivers samlede formueforhold var ca. 1.250.000 Euros.

Den "nøgne ejendomsret"

En sondring mellem nøgen ejendomsret (*nue-propriété*) og brugsret (*usufruit*) er et særligt fransk juridisk arrangement, der nok kan forekomme fremmed for de fleste skandinaver. Men i al sin enkelhed går ordningen ud på, at man som arvelader i levende live overdrager selve ejendomsretten til sine arvinger, mens man selv fortsat beholder retten til at benytte den faste ejendom. Emnet har fra min side været udførligt behandlet gennem årene, og derfor har det følgende kun fokus på det afgiftsmæssige.

For under henvisning til nærmere aldersregler kan man nyde nedslag i afgifter og dermed også i boafgifter. Ræsonnementet er, at jo tidligere man som arvelader overdrager sin faste ejendom til sine arvinger, jo billigere er det. Således vil overførelse af nøgen ejendomsret, når arvelader er under 65 år, og mens denne fortsat bevarer sin brugsret til ejendommen, udløse et nedslag i overdragelsesafgifter på 35 %. Er arvelader mellem 70 og 80 år er nedslaget 10 %.

Komplet overdragelse

Måtte arvelader være klar til at overdrage hele "molevitten" til næste generation, det vil sige uden adskillelse af brugsret og ejendomsret, og derved fremover være uden officiel indflydelse på ejendommen og dens drift, kan man opnå et nedslag i afgifter på 50 %, såfremt gavegiver er under 65 år og 30 %, såfremt gavegiver er mellem 70 og 80 år. Denne mulighed nævnes kun for helhedens skyld. For det er nu en gang de færreste, der uden at være tvunget af andre omstændigheder på livets vej, ønsker at være uden for indflydelse på sin ejendom.

Eksempel 1 - Fru Sørensen

Fru Sørensen er 60 år og fast bosiddende i Frankrig. Hun er enke og har to voksne sønner i Danmark. Fru Sørensens formue er godt 2.0 mio. Euros fordelt på fast ejendom, løsøre og bankindeståender. Heraf har hendes bolig en værdi på ca. 500.000 Euros (ubehæftet), og da hun er glad for sit hjem og tilværelse, ønsker hun ikke at lade ejendommen ejerskifte til sønnerne, selvom de franske arveafgifter bekymrer hende. En løsning med at overdrage den nøgne ejendomsret og selv beholde brugsretten til hendes franske bolig kan sagtens være fornuftig og vil endda spare hende for 35 % af de normale ejerskifteafgifter. Den faste ejendom udgør dog kun en del af hendes formue.

Med anvendelse af de franske gaveregler kan hun overveje at benytte en gaveløsning. Enten alene eller i kombination med et ejerskifte. Fru Sørensen må forære 470.922 Euros i løsøre, kontanter eller mursten over en periode på 18 år (svarende til 156.974 Euros (2010) hvert sjette år. Og i øvrigt, når hendes sønner gifter sig, kan hun på bryllupsdagen give en lejlighedsgave på 20.000 Euros. Hvis fru Sørensen dør som 78 årig, vil hver af hendes sønner skulle sættes i arveafgift af et tilsvarende mindre beløb, idet bundfradrag 156.974 ved boskifte ikke kan anvendes, når samme beløb allerede er anvendt i levende live som gave indenfor gaveperioden. Hvis fru Sørensen intet foretager sig, skal hver af hendes sønner betale arveafgift af 2.5 Euros, idet de så dog har et arvemæssigt bundfradrag på 156.974 Euros (2010), ligesom boet ligeledes har et fradrag af samme størrelse. Gaveløsningen er næppe optimal for fru Sørensen, men et muligt alternativ for den, der ikke ønsker at skille sig af med sine ejendele før tid, men alligevel tænker fremad.

Eksempel 2 – Hr. Nørregaard

Hr. Nørregaard er 75 år og har fast bopæl i Danmark. Han er fraskilt og har en datter på 37 år; hans øjsten. Han har også en veninde. Hr. Nørregaards formue er 1.0 mio. Euros fordelt på hus i Danmark, løsøre og bankindeståender. I Frankrig har han en ferielejlighed til en værdi af 250.000 Euros (ubehæftet). Hans veninde er økonomisk velfunderet, så han kærer sig kun om øjstenen. Bentøjet skranter og han får ikke udnyttet sin feriebolig tilstrækkeligt. Han spekulerer på, hvad han skal gøre.

Eftersom hr. Nørregaard bor i Danmark, skal hans bo skiftes der. I Frankrig vil det kun være ferieboligen, der er genstand for bobehandling. Han kan vælge at give sin datter en gave i ejendommen på 156.974 Euros (2010) hvert 6. år. Han kan også overføre den nøgne ejendomsret til sin datter, men der sparer han trods alt kun 10 % af afgifterne. Måske er det interessant at overdrage ferieboligen helt og aldeles til sin datter, og derved sparer han 30 % af afgifterne.

Afslutning

Ovenstående er ikke en udtømmende redegørelse over overdragelses- og arveforholdsmuligheder efter fransk ret. Således er hverken det franske ejendomsinterentselskab eller testamenter omtalt på disse linier.

Nærværende artikel kan frit anvendes mod behørig angivelse af kilde.

Max Ulrich Klinker

Advokat et Avocat

Cabinet Klinker - Cabinet d'Avocats

13, Boulevard Gambetta
06000 Nice
FRANCE

Tel : +33 (0) 492 15 05 05

Fax : +33 (0) 493 96 22 50

E-post : max@klinker.fr